

Gemeente Renkum

Generaal Urquhartlaan 4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48 111
Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

Aan de gemeenteraadsleden

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Datum	Onderwerp
21 juli 2022	Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Beste leden van de raad, voorzitter,

Door middel van deze brief informeren wij u over de maatregelen die door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), specifiek de GGD, getroffen worden in verband met de onverwacht hoge druk op het personeel van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Ook in onze regio is sprake van grote personeelskrapte in onder meer de zorgsector en bovendien is er meer werk bij gekomen als gevolg van Covid-19 en de zorg voor vluchtelingen uit Oekraïne. Hierdoor is het voor de GGD momenteel niet meer mogelijk om de taken met betrekking tot de JGZ volledig uit te voeren. Om ongestructureerde uitval te voorkomen gaat de GGD per direct maatregelen nemen. Dit betekent dat de basiszorg tijdelijk deels wordt afgeschaald. De GGD zal de effecten van deze maatregelen monitoren zodat indien nodig bijgestuurd kan worden.

Hoewel het college de noodzaak van deze maatregelen ziet, vinden we dit een zeer zorgelijke ontwikkeling. We zijn daarom nauw betrokken geweest bij de te nemen maatregelen. Voor alle betrokkenen staat voorop dat de dienstverlening voor kwetsbaren overeind moet blijven. Het pakket maatregelen is daarop afgestemd. Omdat wordt voorzien dat het personele probleem in de nabije toekomst niet direct valt op te lossen is er een werkgroep ingesteld die advies zal geven op welke wijze de JGZ toekomstbestendig in te richten.

Inleiding

De JGZ staat voor een preventieve zorg voor alle kinderen. Naast de uitvoering van (de op de Wet Publieke Gezondheid gebaseerde gemeentelijke) basistaken voert de VGGM op verzoek van gemeenten extra zorg uit om specifiek de risicodoeleinden te bereiken en vroegtijdig de gezondheids- en/of ontwikkelingssituatie van een kind te ondersteunen en zo mogelijk te verbeteren.

Er is in Nederland sprake van grote personeelskrapte in verschillende sectoren, onder andere in de zorgsector. Op dit moment is de huidige personele bezetting bij de GGD zodanig dat de uitvoering van de jeugdgezondheidszorgtaken niet volledig meer is uit te voeren. Voor de consultatiebureau

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Verzenddatum van deze brief

Ons kenmerk

J.G. (Joan) de Graaff

(026) 33 48 511

Bijlage

21 juli 2022

j.de.graaff@renkum.nl

-

leeftijd is er een tekort aan verpleegkundigen, voor de leeftijd 4-18 is er een tekort aan jeugdartsen. De GGD is daardoor genoodzaakt (tijdelijke) maatregelen te nemen om ongestructureerde uitval van de dienstverlening te voorkomen.

Oorzaken uitvoeringsdruk

Diverse factoren hebben afgelopen periode geleid tot een onverwacht hoge druk op het personeel van de GGD. Er is enerzijds krapte in capaciteit, anderzijds is er meer werk bijgekomen.

Er is minder beschikbare capaciteit van artsen en verpleegkundigen door:

- Een lager dan gewenste instroom van nieuwe medewerkers als gevolg van de krappe arbeidsmarkt;
- Een hoger dan gebruikelijke uitstroom van JGZ medewerkers door de keuze voor nieuwe uitdagingen na de lockdown;
- Een hoger dan gebruikelijk ziekteverzuim, onder andere door (long)Covid-19.

Daarnaast is er een recente toename in de zorgvraag:

- Meer en complexere zorgvragen als gevolg van de sociaal-maatschappelijke gevolgen door de maatregelen voor Coronabestrijding van de afgelopen jaren;
- De extra inzet op zorg voor (Oekraïense) vluchtelingenkinderen.

Afstemming gemeenten Gelderland Midden

Wij zijn de afgelopen weken, samen met de colleges van de andere gemeenten, intensief en kritisch betrokken geweest bij de te nemen maatregelen, om ervoor te zorgen dat het effect van de maatregelen zo beperkt mogelijk is en de dienstverlening voor kwetsbaren overeind blijft.

In overleg met de VGGM worden daarom de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De GGD blijft zo veel als mogelijk inzetten op vroegsignalering.
- De zorg voor de meest kwetsbare ouders en kinderen krijgt voorrang.
- Noodzakelijke medische onderzoeken en/of vaccinaties gaan altijd door.
- De GGD blijft zo goed mogelijk bereikbaar voor ouders, jongeren en samenwerkingspartners.
- Indien er eerder een mogelijkheid is om de genomen maatregelen terug te draaien en weer de volledige dienstverlening te bieden, wordt dat (eventueel gefaseerd) gedaan.

Gevolgen voor de basiszorg JGZ in Gelderland-Midden

Om op korte termijn de personeelsproblemen het hoofd te kunnen bieden, is de GGD genoodzaakt om de basiszorg beperkt af te schalen, met in achtname van bovenstaande uitgangspunten. Dit doen zij deels tot 1 januari 2023, deels tot en met juli 2023.

Het pakket maatregelen is in overleg en afstemming samengesteld op grond van ervaring en kennis van de GGD en is gericht op het voorkomen van risico's door de kwetsbare doelgroep ervan uit te sluiten.

Concreet betekent dit de volgende maatregelen:

- De telefonische vragenlijn voor ouders van kinderen 0-4 jaar gaat tot eind 2022 dicht. Contact is mogelijk via de website (www.ggdgm.nl), waarmee ouders vragen per mail kunnen stellen of kunnen chatten met een jeugdverpleegkundige. Ook kunnen ouders tussendoor terecht op een van de inloopspreekuren.

Onderwerp

Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Datum

21 juli 2022

Ons kenmerk

Pagina

2 van 4

- Voor gezonde peuters, bij wie geen problemen zijn in de groei of ontwikkeling, worden tot 1 juli 2023 enkele contactmomenten samen gevoegd, waardoor er in de periode van 1-4 jaar niet 5, maar 3 of 4 afspraken zijn. Dit betreft het samenvoegen van de contactmomenten bij 3 jaar en 3 jaar en 9 maanden, naar één contactmoment bij 3 jaar en 6 maanden. Daarnaast vervalt het 18 maanden consult. Bij eerder gesignaleerde zorgen blijven deze reguliere contactmomenten wel beschikbaar.
- Huisbezoeken vanaf het tweede kind zullen tot eind 2022, daar waar dit kan, vervangen worden door (beeld) bellen of een afspraak op het consultatiebureau. Dit geldt niet in situaties waarin er sprake is van een verhoogd risico of eerste kind, dan vindt er altijd een huisbezoek plaats.
- Gedurende schooljaar 2022-2023 worden voor zorg op scholen meer contactmomenten uitgevoerd door jeugdverpleegkundigen, in plaats van door de jeugdarts.
- Gedurende schooljaar 2022-2023 worden minder standaardonderzoeken uitgevoerd, dit geldt voor klas 4 mavo/havo/vwo en enkele onderzoeken op het speciaal (basis)onderwijs.
- Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen zullen tot eind 2022 mogelijk minder deelnemen aan niet-kind gebonden overleggen.
- Tot eind 2022 worden er minder groepsvoorlichtingen georganiseerd. Voorlichtingen die al gepland staan, gaan door.
- De GGD is gewend preventief te werken, waarin vroegsignalering heel belangrijk is. Gezien de schaarste aan personeel, verdelen zij hun personeel over de meest kwetsbare kinderen, en de jongste kinderen waar de meeste groei en ontwikkeling plaatsvindt. Om die reden vraagt de GGD haar lokale samenwerkingspartners mee te helpen in de signalering bij de andere kinderen en jongeren. Zodra er zorgen zijn, dan is de GGD te allen tijde bereid om mee te denken.
- Wij kopen ook extra lokaal aanbod in, bovenop de basiszorg. Personeel bestemd voor het lokale aanbod zal deels worden ingezet voor de uitvoering van de basiszorg. De GGD verwacht hierdoor ongeveer 25% van de lokaal ingekochte diensten niet uit te kunnen voeren dit jaar. De GGD maakt de komende maanden afspraken met ons welk deel van het aanbod afgeschaald kan worden. Wij brengen u hiervan op de hoogte.

De GGD zal de effecten van bovenstaande maatregelen monitoren. Enerzijds om, indien nodig, tijdig bij te sturen en anderzijds om opgedane ervaringen mee te nemen bij toekomstige ontwikkelingen.

Langere termijn

Naar verwachting zal de zorgvraag in 2023 weer stabiliseren. Daarnaast wordt er vanuit de GGD volop gestuurd op het terugdringen van het ziekteverzuim en uitstroom. Ook werkt de GGD binnen de JGZ hard aan het werven en opleiden van extra personeel. Hiermee is het verwachting dat de reguliere dienstverlening in 2023 weer gefaseerd kan worden opgepakt.

Echter, de sectorbrede arbeidsmarktkrapte zal de komende jaren tot uitdagingen blijven leiden. De GGD geeft aan dat bijsturing mogelijk nodig zal zijn om tot een toekomstbestendige zorg te komen. Deze bijsturing zal moeten resulteren in meer flexibiliteit en minder complexiteit van de dienstverlening. Daarom is in overleg met de GGD een ambtelijke werkgroep opgericht die met het toekomstvraagstuk aan de slag gaat.

Onderwerp

Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Datum

21 juli 2022

Ons kenmerk

Pagina

3 van 4

Deze werkgroep krijgt als opdracht advies uit te brengen over eventueel te nemen maatregelen om de JGZ toekomstbestendig te houden. Vanuit Renkum zijn wij hierin zowel ambtelijk als door middel van een bestuurlijke kopgroep, nadrukkelijk betrokken.

Het moge duidelijk zijn dat indien er een mogelijkheid bestaat om de genomen maatregelen eerder terug te draaien dit uiteraard wordt gedaan.

Communicatie

De VGGM heeft een communicatieplan opgesteld, waarbij aandacht is voor: communicatie naar ouders, communicatie naar ketenpartners, communicatie naar scholen en communicatie naar colleges en gemeenteraden. De gemeenten in Gelderland Midden en de GGD hebben de afspraak gemaakt om gelijktijdig de gemeenteraden te informeren (donderdag 21 juli). Vanaf maandag 25 juli zal de GGD actief communiceren over bovenstaande maatregelen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

P.U.L.M. (Karen) Coesmans

de burgemeester,

A.M.J. (Agnes) Schaap